

รายงานผลการศึกษา

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่กรุงเทพมหานครระดับสำนักงานเขต
ให้ครอบคลุมพื้นที่ในการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากขึ้น

ด้วยในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๔ (ครั้งที่ ๑) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติของนายไพฑูรย์ ชัมภรัตน์ เรื่อง ขอให้สภากรุงเทพมหานครตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ กรุงเทพมหานครระดับสำนักงานเขตให้ครอบคลุมพื้นที่ในการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากขึ้น ซึ่งที่ประชุมลงมติเห็นชอบตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ และกำหนดระยะเวลาในการศึกษา ๑๒๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๔ (ครั้งที่ ๒) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ และในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๔ (ครั้งที่ ๔) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตั้งเพิ่ม กรรมการ โดยมีคณะกรรมการวิสามัญฯ ประกอบด้วย

๑. นายไพฑูรย์	ชัมภรัตน์
๒. นางสาวเฟื่องฟ้า	เทียนประภาสิทธิ์
๓. เรือโท วารินทร์	เดชเจริญ
๔. นางสาวดวงพร	รุจิเรข
๕. พลตรี สุทธิชัย	วงษ์บุบผา
๖. นายอัศววัฒน์	เทพหัสติน ญ อยุธยา
๗. นายพรเทพ	ศิริวนารังสรรค์
๘. พลโท ลมูล	คล้ายพุด
๙. นางสาวแสนสุข	สดงคุณท์
๑๐. นายพิศณุ	เจริญนุกูล
๑๑. นายสมศักดิ์	ชาติสุขศิริเดช
๑๒. นายทินกร	จรรยา
๑๓. นายสมจิตร	น้อยไม้
๑๔. นายสมพงษ์	เวียงแก้ว
๑๕. นางสาวอารีย์	วงค์นพรัตน์เลิศ
๑๖. ว่าที่ร้อยตรี ภาณุพงษ์	สุทธิสาร
๑๗. นายไทวุฒิ	ขันแก้ว
๑๘. นางสาวกาญจนา	ฉาบสุวรรณ
๑๙. นายสมภาคย์	สุขอนันต์
๒๐. นายศักดิ์ชัย	บุญมา
๒๑. นายบรรลือ	สุกใส

ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๑ (ครั้งที่ ๑) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ขยายเวลาการศึกษาอีก ๑๒๐ วัน

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติเลือกนายไพฑูรย์ ชัมภรัตน์ เป็นประธานกรรมการ นางสาวเฟื่องฟ้า เทียนประภาสิทธิ์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง นายสมพงษ์ เวียงแก้ว เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง และว่าที่ร้อยตรี ภาณุพงษ์ สุทธิสาร เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการวิสามัญฯ มีการประชุม จำนวน ๑๓ ครั้ง

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

ความเป็นมา

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เป็นเมืองหลวงของประเทศ และเป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ จึงทำให้กรุงเทพมหานครมีการเปลี่ยนแปลงและมีการขยายตัวของเมืองมาก ประชากรของกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นทุกปีทั้งที่เป็นประชากรที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในกรุงเทพมหานครและที่เป็นประชากรแฝงทั้งที่เข้ามาพักพิงอาศัยชั่วคราว นักท่องเที่ยว รวมถึงที่มาประกอบธุรกิจ ประกอบอาชีพต่างถิ่น และประเภททำงานไปกลับอีกจำนวนมาก ในส่วนของการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ กรุงเทพมหานครมีการแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขตทั้งสิ้น ๕๐ เขต รวมระยะเวลาการปรับปรุงพื้นที่เขต ๒๐ ปีแล้ว เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ซึ่งส่งผลต่อการเข้าถึงบริการสาธารณะอันเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานครที่ต้องจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรมีการศึกษาโครงสร้างองค์กรของกรุงเทพมหานครเพื่อให้สามารถรองรับการให้บริการสาธารณะอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ทั่วถึงหรือมีคุณภาพชีวิตที่ดี

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้กำหนดกรอบและแนวทางการศึกษา ดังนี้

๑. ศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ว่าควรจัดพื้นที่อย่างไร เพื่อตอบสนองต่อการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. เขตอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างสำนักกับสำนักงานเขตว่ามีกรณีใดบ้างที่ทำให้การดำเนินงานไม่สะดวก

๓. โครงสร้างของสำนักงานเขตมีความเหมาะสมกับพื้นที่และจำนวนประชากรหรือไม่ โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ศึกษาจากข้อมูลด้านพื้นที่ ประชากร ลักษณะพิเศษของพื้นที่ทั้งด้านกายภาพ และบริบทด้านอื่น ๆ ในแต่ละพื้นที่เขต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายผังเมือง รวมถึงผลการศึกษาที่ได้มีการศึกษาไว้แล้วเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่การปกครอง และคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้สอบถามความคิดเห็นการบริหารจัดการพื้นที่กรุงเทพมหานครระดับสำนักงานเขตในการให้บริการสาธารณะประโยชน์แก่ประชาชนจำนวน ๕๐ สำนักงานเขต

ผลการศึกษา

หลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ของกรุงเทพมหานครเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในการบริการสาธารณะของสำนักงานเขต

๑. ขอบเขตพื้นที่

การกำหนดพื้นที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน พื้นที่ของสำนักงานเขตต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรและอัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานเขต

ปัญหาอุปสรรค ถ้าหากพื้นที่ของสำนักงานเขตกว้างเกินไป จะส่งผลต่อการให้บริการเนื่องจากบุคลากรมีจำนวนจำกัด จะทำให้ไม่สามารถไปปฏิบัติหน้าที่แก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึง ประชาชนที่อยู่ไกลก็จะได้รับความเดือดร้อน เช่น เมื่อเกิดสาธารณภัย หรือหากเกิดอัคคีภัยในพื้นที่ห่างไกล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจะต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก ความเสียหายก็จะเกิดมากกว่า หรือกรณีน้ำท่วม ในพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากสำนักงานเขตบุคลากรของสำนักงานเขตก็จะดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในบริเวณใกล้เคียงก่อน ส่วนพื้นที่ที่อยู่ไกลออกไปจะได้รับการช่วยเหลือล่าช้า ดังนั้น การช่วยเหลือด้านสาธารณภัย จึงควรกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ

๒. จำนวนประชากร

จำนวนประชากรมีความสำคัญต่อการจัดทำบริการสาธารณสุข หากจำนวนประชาชนในเขตมีจำนวนมาก การบริการประชาชนในบางเรื่องอาจล่าช้า เช่น การบริการด้านทะเบียน หรือกรณีจำนวนประชากรที่มีจำนวนมากในสังคมธุรกิจ เช่น สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งมีพื้นที่น้อยแต่มีสังคมที่ประกอบธุรกิจเป็นหลัก มีประชาชนหมุนเวียนมาใช้บริการทำธุรกิจค้าขาย เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การบริการสาธารณสุขจึงมีการดำเนินการด้านเอกสารมากกว่าเป็นศูนย์กลางด้านการเกษตรและที่อยู่อาศัย เกณฑ์จำนวนประชากรจึงกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การจัดตั้งเขตโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักพื้นที่เสมอไป

๓. ลักษณะพื้นที่พิเศษ การจัดเขตตามลักษณะพื้นที่พิเศษที่คำนึงถึงอัตลักษณ์และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เป็นเกณฑ์ มีลักษณะเป็นการเฉพาะตัวของพื้นที่นั้น ๆ เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น เชื้อชาติ กลุ่มชน รวมทั้งผังเมือง สามารถนำมาพิจารณาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งเขตได้

หลักเกณฑ์ประกอบในการพิจารณาจัดการแบ่งพื้นที่เพื่อการบริการประชาชน

๑. งบประมาณ การจัดการพื้นที่เพื่อการบริการประชาชน งบประมาณเป็นส่วนสำคัญ การกำหนดงบประมาณต้องได้สัดส่วนกับพื้นที่และจำนวนประชากร

ปัญหาอุปสรรคของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน คือ การกำหนดงบประมาณพิจารณาพื้นที่และจำนวนประชากรเพียงเป็นส่วนประกอบเท่านั้น การแบ่งพื้นที่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณสุขให้ งบประมาณครอบคลุมพื้นที่ กระจายทั่วพื้นที่ได้มากขึ้น ประชาชนย่อมได้รับประโยชน์ อย่างไรก็ตามบางพื้นที่ที่มีความเจริญแล้ว การจัดสรรงบประมาณต้องคำนึงถึงภารกิจของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นหลัก เช่น สำนักงานเขตชั้นใน การพัฒนาด้านกายภาพ เช่น ถนน ตรอก ซอย ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาแล้วพอสมควร งบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่จึงมีความจำเป็นน้อย งบประมาณจึงควรจัดในรูปของการบริหารทางธุรกิจเป็นหลัก

๒. ประชากรแฝง จำนวนประชากรแฝงมีความสำคัญต่อการกำหนดการบริการของสำนักงานเขต หากมีประชากรแฝงจำนวนมากจะกระทบต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขต ในการบริหารจัดการสาธารณสุขหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาเรื่องการจราจร สิ่งแวดล้อม ขยะเป็นพิษ มลพิษด้านสังคม ความยากจน ความแออัด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การสาธารณสุขและการบริการสาธารณสุขอื่น ๆ ส่วนใหญ่ประชากรแฝงจะใช้บริการสาธารณสุขของสำนักงานเขต ทำให้กระทบต่องบประมาณของสำนักงานเขต มีการเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้จำนวนมากประชาชนอาศัยในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์จำนวนน้อย หรือด้านการศึกษา กรุงเทพมหานครใช้งบประมาณด้านการศึกษาจำนวนมากกับประชากรแฝง เพราะการศึกษาของกรุงเทพมหานครเปิดโอกาสให้กับทุกคนขึ้นอย่างทั่วถึง

๓. การบริหารบุคลากรสำนักงานเขต บุคลากรของสำนักงานเขตมีจำนวนจำกัดการกำหนดเขตให้มีพื้นที่กว้าง เป็นปัญหาในการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนรวมถึงการช่วยเหลือประชาชนในเขตรอบนอกไม่อาจกระทำได้อย่างทันทั่วถึง ตัวอย่างเช่น ฝ่ายโยธาสำนักงานเขตซึ่งมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานโยธา การระบายน้ำ การซ่อมสร้างสาธารณูปโภคในพื้นที่ จำนวนประมาณ ๕๐ คน แต่ต้องให้บริการสาธารณสุขกับประชากรจำนวนมากที่ได้รับความเดือดร้อนกรณีน้ำท่วมในวงกว้าง การบริหารจัดการน้ำท่วมทำได้เฉพาะเขตพื้นที่ชุมชนเมือง ส่วนรอบนอกก็ต้องดำเนินการในภายหลัง เพราะฉะนั้น การบริหารจัดการด้านบุคลากร จึงมีความสำคัญ โดยพิจารณาจากจำนวนบุคลากรผู้ให้บริการจะต้องสอดคล้องกับขนาดของพื้นที่และจำนวนประชากร การบริการสาธารณสุขจึงมีประสิทธิภาพ

๔. การจัดการพื้นที่บริการสาธารณสุขต้องสอดคล้องกับผังเมือง ข้อเท็จจริงและข้อมูลจากผังเมืองในการกำหนดเขตพื้นที่และจำนวนประชากร เช่น พื้นที่สีเขียว พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่พาณิชย์กรรมสามารถกำหนดพื้นที่การให้บริการสาธารณสุขของสำนักงานเขตได้ อาทิ เขตลาดกระบังที่มีพื้นที่ติดกับสนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการแต่มีการขยายพื้นที่ของที่พักอาศัยมายัง

กรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านอีกจำนวนมาก ดังนั้น ปัญหาของสำนักงานเขตลาดกระบังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือ ปัญหาขยะ สิ่งแวดล้อม การจราจร ผังเมือง ประชากรแฝง และอื่น ๆ ลำพังแต่บุคลากรของสำนักงานเขตลาดกระบังที่จะดูแลพื้นที่โดยรวมในพื้นที่ชั้นในของสำนักงานเขตลาดกระบังก็ประสบปัญหาการบริการสาธารณะ

๕. ทิศทางความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ในอนาคต ทิศทางการเติบโตและการขยายเมืองในด้านต่าง ๆ สามารถบ่งบอกได้ว่า กรุงเทพมหานครต้องเตรียมการพัฒนาการให้บริการสาธารณะในอนาคตซึ่งจะเป็นเหตุผลหนึ่งในการพิจารณาการให้บริการ

๖. ตัวแปรอื่น ๆ ที่ประกอบการพิจารณา ตัวแปรที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำบริการสาธารณะให้ครอบคลุม อาทิ ศูนย์กลางคมนาคมขนส่ง สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล สวนสาธารณะศาสนสถาน ศูนย์ราชการ เป็นต้น

๗. เกณฑ์การพิจารณาในเรื่องอื่น ๆ

๗.๑ ผังเมืองรวมกทม. ที่กำหนดจำนวนพื้นที่และจำนวนประชากรตามหลักการของผังเมือง จะกำหนดความหนาแน่นของประชากรเป็นหย่อม ๆ กำหนดเขตอุตสาหกรรม เขตที่อยู่อาศัย เขตเกษตรกรรม เขตการคมนาคม

๗.๒ ค่าเฉลี่ยของพื้นที่และค่าเฉลี่ยจำนวนประชากรที่ควรจะเป็นในการกำหนดมาตรฐานพื้นที่การจัดทำบริการสาธารณะ

๗.๓ การกำหนดเขตควรอยู่ภายใต้งบประมาณ บุคลากรและการบริหารงานที่เหมาะสมที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดบริการสาธารณะ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาผลการศึกษาที่คณะกรรมการแบ่งพื้นที่เขตการปกครองและการตั้งเขตใหม่ (ตามที่สำนักงานปกครองและทะเบียนรายงาน) เพื่อประกอบการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังนี้

หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการแบ่งพื้นที่เขตการปกครองและการตั้งเขตใหม่

๑. กรุงเทพมหานครเคยตั้งคณะกรรมการพิจารณาการแบ่งพื้นที่เขตเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

- จำนวนประชากร
- จำนวนบ้าน
- ขนาดของพื้นที่
- กิจกรรมของพื้นที่ในเขต
- วาระของสมาชิกสภาเขต
- การเติบโตและการขยายตัวของพื้นที่เขต ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องและ

ชานเมือง

- การจำแนกประชากร กำหนดการใช้ที่ดินตามผังเมืองกรุงเทพมหานครฉบับที่ได้ปรับปรุงเป็นหลัก

๒. หลักเกณฑ์การจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอของกระทรวงมหาดไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗)

- การจัดตั้งกิ่งอำเภอ

(๑) มีราษฎรไม่น้อยกว่า ๒๕,๐๐๐ คน

(๒) มีตำบล ๔ ตำบลขึ้นไป

(๓) ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่มีระยะห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมไม่น้อยกว่า ๒๐ กิโลเมตร

(๔) ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประชุม

หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

- การจัดตั้งอำเภอ

(๑) ได้รับการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(๒) มีราษฎรไม่น้อยกว่า ๓๕,๐๐๐ คน

(๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและที่ประชุม

หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

สำหรับกรณีการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มีเหตุผลความจำเป็น พิเศษทางภูมิประเทศ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง หรือความมั่นคง เช่น

(๑) พื้นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๒) พื้นที่ปัญหาด้านความสงบเรียบร้อย

(๓) พื้นที่ชายแดน

(๔) พื้นที่โครงการพระราชดำริ

การพิจารณาการจัดการแบ่งพื้นที่บริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร โดยจัดกลุ่มดังนี้

๑. กลุ่มขนาดพื้นที่

ขนาดพื้นที่(ตร.กม.)	สำนักงานเขต
มากกว่า ๓๐ ตร.กม. ขึ้นไป	เขตหนองจอก (๒๓๖.๒๖) เขตลาดกระบัง (๑๒๓.๘๕) เขตบางขุนเทียน (๑๒๐.๖๘) เขตคลองสามวา (๑๑๐.๖๘) เขตมีนบุรี (๖๓.๖๔) เขตประเวศ (๕๒.๔๙) เขตทวีวัฒนา (๕๐.๒๑) เขตสายไหม (๔๔.๖๑) เขตบางแค (๔๔.๔๕) เขตบางเขน (๔๒.๑๒) เขตดอนเมือง (๓๖.๘๐) เขตหนองแขม (๓๕.๘๒) เขตบางบอน (๓๔.๗๔) เขตจตุจักร (๓๒.๙๐) เขตทุ่งครุ (๓๐.๗๔)
มากกว่า ๑๐ - ๓๐ ตร.กม.	เขตตลิ่งชัน (๒๙.๔๗) เขตบางกะปิ (๒๘.๕๒) เขตสะพานสูง (๒๘.๑๒) เขตจอมทอง (๒๖.๒๖) เขตคันนายาว (๒๕.๙๘) เขตบึงกุ่ม (๒๔.๓๑) เขตสวนหลวง (๒๓.๖๗) เขตหลักสี่ (๒๒.๘๔) เขตลาดพร้าว (๒๒.๑๕) เขตวังทองหลาง (๑๙.๒๖) เขตบางนา (๑๘.๗๘) เขตภาษีเจริญ (๑๗.๘๓) เขตยานนาวา (๑๖.๖๖) เขตราชบุรีบูรณะ (๑๕.๗๘) เขตห้วยขวาง (๑๕.๐๓) เขตพระโขนง (๑๓.๙๘) เขตคลองเตย (๑๒.๙๙) เขตวัฒนา (๑๒.๕๖) เขตบางกอกน้อย (๑๑.๙๔) เขตบางซื่อ (๑๑.๕๔) เขตบางพลัด (๑๑.๓๖) เขตบางคอแหลม (๑๐.๙๒) เขตดุสิต (๑๐.๖๖)
๑ - ๑๐ ตร.กม.	เขตพญาไท (๙.๕๙) เขตสาทร (๙.๓๒) เขตธนบุรี (๘.๕๕) เขตปทุมวัน (๘.๓๖) เขตดินแดง (๘.๓๕) เขตราชเทวี (๗.๑๒) เขตบางกอกใหญ่ (๖.๑๘) เขตคลองสาน (๖.๐๕) เขตพระนคร (๕.๕๓) เขตบางรัก (๕.๕๓) เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (๑.๙๓) เขตสัมพันธวงศ์ (๑.๔๑)

๒. กลุ่มประชากร

จำนวนประชากร(คน)	สำนักงานเขต
ตั้งแต่ ๑๕๐,๐๐๑คน ขึ้นไป	เขตสายไหม (๒๐๒,๑๗๘) เขตคลองสามวา (๑๙๓,๑๖๔) เขตบางแค (๑๙๖,๐๕๐) เขตบางเขน (๑๙๐,๕๘๘) เขตบางขุนเทียน (๑๘๑,๗๘๘) เขตประเวศ (๑๗๕,๐๘๘) เขตลาดกระบัง (๑๗๓,๕๘๐) เขตหนองจอก (๑๗๐,๒๕๘) เขตดอนเมือง (๑๖๙,๘๘๖) เขตจตุจักร (๑๕๖,๘๔๔) เขตหนองแขม (๑๕๕,๗๑๐) เขตจอมทอง (๑๕๒,๖๗๖)

จำนวนประชากร(คน)	สำนักงานเขต
ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑ – ๑๕๐,๐๐๐ คน	เขตบางกะปิ (๑๔๗,๘๕๑) เขตปทุมวัน (๑๔๓,๙๘๗) เขตมีนบุรี (๑๔๑,๖๕๐) เขตภาษีเจริญ (๑๒๖,๙๒๘) เขตบางซื่อ (๑๒๕,๒๓๓) เขตดินแดง (๑๒๒,๗๗๗) เขตสวนหลวง (๑๒๒,๓๘๘) เขตทุ่งครุ (๑๒๑,๖๐๑) เขตลาดพร้าว (๑๒๐,๕๕๒) เขตบางกอกน้อย (๑๑๒,๔๒๑) เขตวังทองหลาง (๑๑๒,๐๘๘) เขตธนบุรี (๑๐๙,๗๒๒) เขตบางบอน (๑๐๖,๘๖๑) เขตตลิ่งชัน (๑๐๕,๓๑๖) เขตหลักสี่ (๑๐๔,๘๗๒) เขตคลองเตย (๑๐๓,๑๑๙) เขตดุสิต (๙๗,๐๖๓) เขตคันนายาว (๙๖,๔๔๘) เขตสะพานสูง (๙๕,๔๑๕) เขตบางพลัด (๙๒,๕๓๓) เขตบางนา (๙๑,๖๙๔) เขตพระโขนง (๙๐,๖๓๙) เขตบางคอแหลม (๘๙,๔๙๘) เขตวัฒนา (๘๔,๘๕๕) เขตราชบุรีบูรณะ (๘๒,๕๙๘) เขตห้วยขวาง (๘๑,๔๗๓) เขตสาทร (๘๙,๗๓๘) เขตยานนาวา (๗๘,๘๙๘) เขตทวีวัฒนา (๗๘,๑๒๓) เขตคลองสาน (๗๓,๒๗๐) เขตราชเทวี (๗๒,๒๘๔) เขตพญาไท (๗๐,๕๒๒) เขตบางกอกใหญ่ (๖๗,๙๑๖) เขตพระนคร (๕๑,๕๑๗)
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ คน	สำนักงานเขต
	เขตปทุมวัน (๔๙,๒๗๔) เขตบางรัก (๔๗,๗๖๒) เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (๔๖,๗๐๐) เขตสัมพันธวงศ์ (๒๔,๒๓๒)

๓. กลุ่มลักษณะพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ

ลักษณะพื้นที่ (ประเภท)	สำนักงานเขต
	เขตลาดกระบัง (ติดท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ) เขตสัมพันธวงศ์ (เขตเศรษฐกิจ) เขตบางรัก (เขตเศรษฐกิจ) เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน (เขตเศรษฐกิจและสถานศึกษา) เขตหลักสี่ (ศูนย์ราชการ) เขตดอนเมือง (ที่ตั้งท่าอากาศยานดอนเมือง) เขตราชเทวี (เขตเศรษฐกิจ) เขตดุสิต (เขตพระราชฐาน) เขตหนองจอก (พื้นที่เกษตรกรรม) เขตพระนคร (แหล่งวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว) เขตสาทร (เขตเศรษฐกิจ) เขตบางซื่อ (ศูนย์กลางคมนาคม) เขตจตุจักร (เขตเศรษฐกิจและศูนย์กลางคมนาคม) เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตทวีวัฒนา (เขตอยู่อาศัยและเกษตรกรรม) เขตบางกอกน้อย เขตตลิ่งชัน เขตบางขุนเทียน (แหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ) เขตธนบุรี (แหล่งประวัติศาสตร์) เขตภาษีเจริญ (วัฒนธรรมและศาสนา)

หลักเกณฑ์ประกอบเพิ่มเติมในการพิจารณาการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อบริการสาธารณะ

๑. ประชากรแฝง หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่นอกพื้นที่เขตที่กำหนดไว้แล้ว ได้เข้ามาพักพิง อาศัยชั่วคราว ประกอบธุรกิจ หรือประชากรที่มาทำงานไปกลับ ประกอบอาชีพต่างถิ่น ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นข้อมูลที่จะนำมาพิจารณาประกอบการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อบริการสาธารณะได้ส่วนหนึ่ง

๒. ด้านงบประมาณงบประมาณในการนำมาพิจารณาประกอบการจัดสรรพื้นที่เพื่อการบริหาร สาธารณะให้ครอบคลุมพื้นที่ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเห็นว่า งบประมาณของแต่ละสำนักงานเขต ที่ได้รับการจัดสรรประจำปีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ นโยบาย ความจำเป็นของพื้นที่ และเหตุอื่น ๆ ซึ่งผันแปรไป ทุกปีโดยไม่อาจกำหนดความชัดเจนและแน่นอนได้จึงยังไม่อาจนำมาพิจารณาในการจัดสรรแบ่งเขตพื้นที่ได้

๓. ข้อจำกัดด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรใช้ประกอบ ในการพิจารณาแบ่งเขตพื้นที่บริการสาธารณะไปประกอบการพิจารณาขอบเขตพื้นที่และจำนวนประชากร ได้อีกส่วนหนึ่ง

๔. ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางความก้าวหน้าในอนาคตของเมือง ความก้าวหน้าในอนาคตของเมือง ขึ้นอยู่กับนโยบายของกรุงเทพมหานคร รัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ เขตเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว

๕. แนวทางการพัฒนาของผังเมืองเฉพาะกรุงเทพมหานครและผังเมืองรวม ข้อมูลของผังเมือง สามารถกำหนดเขตพื้นที่ต่าง ๆ ถึงลักษณะพื้นที่ เช่น กลุ่มคนหนาแน่น กลุ่มที่อยู่อาศัยกลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มพื้นที่สีเขียว และกลุ่มอุตสาหกรรม นำมาประกอบในการจัดพื้นที่บริการสาธารณะประกอบหลักเกณฑ์หลัก ของการพิจารณาแบ่งพื้นที่

๖. ข้ออื่น ๆ อาทิเช่น พื้นที่ที่มีหน่วยงานรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะ เช่น ถนนวิภาวดี ถนนแจ้งวัฒนะ ศูนย์ราชการ

การพิจารณาแบ่งเขตพื้นที่ของคณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาการจัดแบ่งเขตพื้นที่เขต ดังนี้

๑. พื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องจัดทำบริการสาธารณะ
๒. พื้นที่ที่ควรจัดทำบริการสาธารณะ เนื่องจากเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น แต่ยังไม่มีความจำเป็น
๓. เขตที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องแบ่งพื้นที่

๑. พื้นที่ที่จำเป็นต้องแบ่งพื้นที่จัดทำบริการสาธารณะ

๑.๑ เขตบางแค หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคือ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร ประกอบกับ คณะกรรมการพิจารณาการแบ่งพื้นที่เขตที่กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้พิจารณา เห็นว่า เขตบางแคสมควรแบ่งออกเป็น ๒ เขตคณะกรรมการวิสามัญ มีความเห็นในทำนองเดียวกันกับคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าว

๑.๒ เขตลาดกระบัง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคือ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร และ ลักษณะพิเศษที่เป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิและมีที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นรอบสุวรรณภูมิ จำนวนมาก มีประชากรหนาแน่น ทั้งประชากรที่ขึ้นทะเบียนและประชากรแฝง เป็นแหล่งเศรษฐกิจ คมนาคม จึงจำเป็นต้องแยกเขตพื้นที่นี้ออกมาเพื่อบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริการด้านถนน ตรอก ซอย และ สาธารณูปโภคอื่น ๆ

๑.๓ เขตสายไหม หลักเกณฑ์การพิจารณาคือ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรและ ประชากรแฝง ลักษณะพื้นที่ต้องทำการพัฒนาทางกายภาพ เช่น ถนน ตรอกซอย และสาธารณูปโภคอื่น ๆ และมี แนวโน้มในการขยายตัวของประชากรเพิ่มขึ้นกลุ่มชุมชนหนาแน่นแออัด เป็นเขตติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาหน้าท่วม และเป็นพื้นที่รับน้ำทางฝั่งเหนือของกรุงเทพมหานครและสังคม ของเขตสายไหมมีความซับซ้อน จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงสมควรแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองเขต

๑.๔ เขตคลองสามวา หลักเกณฑ์การพิจารณา คือ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรและประชากรแฝง ลักษณะพื้นที่ต้องทำการพัฒนาทางกายภาพ เช่น ถนน ตรอกซอย และสาธารณูปโภคอื่น ๆ และมีแนวโน้มในการขยายตัวของประชากรเพิ่มขึ้นกลุ่มชุมชนหนาแน่นแออัด เป็นเขตติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และเป็นพื้นที่รับน้ำทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนประชากรเป็นอันดับสองและขนาดพื้นที่เป็นอันดับสี่มีการขยายการคมนาคม ๓ เส้นทาง ได้แก่ ถนนพระยาสุเรนทร์ ถนนนิมิตใหม่ และถนนหทัยราษฎร์จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงสมควรแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองเขต

๑.๕ เขตบางขุนเทียน หลักเกณฑ์การพิจารณา คือ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร โดยมีขนาดพื้นที่มาก และจำนวนประชากรมากและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเพราะกรุงเทพมหานครจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแหล่งอนุรักษ์ชายหาดซึ่งมีพื้นที่แนวชายฝั่งทะเลที่ปัจจุบันนี้ยังคงดูแลไม่ทั่วถึง รวมถึงการอนุรักษ์ชายฝั่งทะเลที่ยังดูแลไม่ทั่วถึง ประกอบกับเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งแขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีอุตสาหกรรมอาหารทะเล ซึ่งมีคนงานต่างชาติมาทำงานและพักอาศัย จึงทำให้มีประชากรแฝงจำนวนมากจากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงสมควรแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองเขต

๑.๖ เขตบางเขน หลักเกณฑ์การพิจารณา คือ จำนวนประชากรโดยมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับสี่ มีการเติบโตของที่อยู่อาศัย สังคมแออัดหนาแน่น การบริการสาธารณะปัจจุบันยังไม่เพียงพอ มีปัญหาน้ำท่วมขัง เนื่องจากขาดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคจึงจำเป็นต้องแบ่งพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาเขตพื้นที่ต่อเนื่องจากพื้นที่เดิม จึงเห็นควรให้แบ่งออกเป็นสองเขต

๑.๗ เขตหนองจอก หลักเกณฑ์การพิจารณา คือ จำนวนพื้นที่และจำนวนประชากร สถาบันการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ๓๗ แห่ง การขยายตัวของชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัยมากขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว เพื่อรองรับการเติบโตของเมือง จึงเห็นควรให้แบ่งออกเป็นสองเขต

หมายเหตุ คกก.วิสามัญฯ พิจารณาเห็นว่า ในอนาคต เขตคลองสามวา เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก เนื่องจากมีขนาดพื้นที่และประชากรมาก ในอนาคตสามารถแบ่งออกเขตละ ๓ เขตได้

๒. พื้นที่ที่ควรจัดทำบริการสาธารณะ เนื่องจากเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น แต่ยังไม่มีความจำเป็น

เขตที่สมควรแบ่งพื้นที่ในการบริการสาธารณะเพื่อครอบคลุมการให้บริการสาธารณะ

๒.๑ เขตมีนบุรี ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรมาก เป็นเมืองที่กำลังขยายการเติบโตของเมืองเพื่อลดความแออัดของประชากรเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลที่จะขยายเมืองไปยังชานเมืองและเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย ซึ่งในปัจจุบันมีการเคลื่อนย้ายประชากรจำนวนมาก รวมทั้งประชากรในภูมิภาคที่เคลื่อนย้ายมายัง กทม. ซึ่งสมควรที่จะแบ่งพื้นที่เขตนี้เพื่อให้ครอบคลุมการจัดทำบริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

๒.๒ เขตประเวศ ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรมาก อยู่ในเกณฑ์ที่จะสามารถแบ่งเขตพื้นที่เพื่อให้เกิดการจัดทำบริการสาธารณะครอบคลุมพื้นที่ได้ ซึ่งขณะนี้ย่านธุรกิจได้ขยายออกไปสู่เขตประเวศและเป็นเส้นทางไปสู่ท่าอากาศยานสนามบินสุวรรณภูมิมีจำนวนหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มมากขึ้น เป็นเมืองที่มีพื้นที่เหลือพอที่จะเคลื่อนย้ายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่ เป็นเมืองที่กำลังขยายการเติบโตของเมือง เพื่อลดความแออัดของประชากรเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครตามนโยบายรัฐบาลที่จะขยายเมืองไปยังชานเมือง

๒.๓ เขตจตุจักร มีลักษณะพิเศษพื้นที่น้อยแต่จำนวนประชากรมาก เป็นศูนย์รวมการคมนาคมขนส่งทางบก ศูนย์รถไฟฟ้าทั้งบนดินและใต้ดิน มีหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจในพื้นที่จำนวนมาก เช่น สำนักงานใหญ่ ปตท. ตลาด อดก. ตลาดนัดจตุจักร มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยราชภัฏ กรมวิชาการเกษตร เรือนจำต่างๆ ฯลฯ

ห้างสรรพสินค้าใหญ่ อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารต่างๆ ศูนย์บำบัดน้ำเสียขนาดใหญ่ของกรุงเทพมหานคร ศูนย์ขนถ่ายขยะขนาดเล็กที่ทันสมัยของกรุงเทพมหานคร

๒.๔ เขตดอนเมือง ขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรอยู่ในเกณฑ์ที่จะพิจารณาแบ่งเขตเพื่อให้บริการจัดทำบริการสาธารณะครอบคลุม ลักษณะพิเศษเป็นศูนย์คมนาคมทางอากาศ ท่าอากาศยานดอนเมืองเป็นสนามบินนานาชาติ มีการคมนาคมทางรถไฟทั้งธรรมดาและความเร็วสูง จำนวนรถเข้าออกถนนวิภาวดีรังสิตหนาแน่น เข้า - ออก วันละ ๒๐๐,๐๐๐ คัน และจำนวนผู้ใช้บริการสนามบินเพิ่มมากขึ้นทุกวัน คาดว่าในอนาคต เขตดอนเมืองจะเป็นศูนย์กลางธุรกิจ

๓. เขตที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องแบ่งพื้นที่ เขตที่เหลือตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ยังไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะแบ่งพื้นที่เพราะขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร

สรุปผลการพิจารณาคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่กรุงเทพมหานครระดับสำนักงานเขต

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าควรจัดแบ่งเขตอย่างไรให้เหมาะสมกับการจัดทำบริการสาธารณะ ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง และศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่และจำนวนประชากร

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ดังนี้

๑. ขนาดพื้นที่
๒. จำนวนประชากร
๓. กลุ่มลักษณะพื้นที่พิเศษ

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครแล้ว เห็นว่า **สำนักงานเขตที่ต้องแบ่งเขตพื้นที่** เพื่อให้เหมาะสมกับการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ดังนี้

๑. สำนักงานเขตบางแค เนื่องจากสำนักงานเขตบางแคได้มีการศึกษาเขตพื้นที่เพื่อกำหนดเขตการบริการเป็น ๒ เขต โดยคณะกรรมการพิจารณาการแบ่งพื้นที่เขต ปี ๒๕๕๓ โดยการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ จำนวนพื้นที่และจำนวนประชากร เห็นสมควรให้แบ่งออกเป็น ๒ เขต จากการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ผลการศึกษาสอดคล้องกับข้อพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาการแบ่งเขตพื้นที่ ปี ๒๕๕๓ โดยยึดหลักการดังนี้

จำนวนพื้นที่ที่มีพื้นที่ขนาดและจำนวนประชากรเหมาะสมที่จะแบ่งเป็น ๒ สำนักงานเขต เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึง อีกทั้งสำนักงานเขตบางแคเป็นเขตที่กำลังเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปัญหาสังคมมากขึ้น การเติบโตของเมืองได้ขยาย เป็นปัญหาในการบริหารจัดการในปัจจุบัน เช่น ปัญหายะยะ ปัญหาสิ่งแวดล้อม การจราจร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สาธารณสุข ทำให้การบริหารจัดการ ไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องกระจายพื้นที่การให้บริการและการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารให้ครอบคลุมพื้นที่ รวมทั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาความจำเป็นและเหตุผลอื่น ๆ เช่น ด้านผังเมือง วิธีการงบประมาณ เป็นต้นจึงจำเป็นต้องแบ่งเขตพื้นที่เพื่อเพิ่มการบริการประชาชนให้ได้รับประโยชน์มากขึ้น

๒. สำนักงานเขตลาดกระบัง เนื่องจากสำนักงานเขตลาดกระบัง มีจำนวนพื้นที่มาก และจำนวนประชากรมาก เป็นพื้นที่ที่กำลังขยายตัวของเมือง รวมทั้งพลเมืองรอบในกรุงเทพมหานครย้ายถิ่นฐานไปและต่างจังหวัดได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในพื้นที่เขตลาดกระบังจำนวนมาก รวมทั้งมีประชากรแฝง นอกจากนั้นยังมีลักษณะพิเศษต่อเนื่องกับสนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการประชาชนส่วนใหญ่ใช้สนามบินสุวรรณภูมิเป็นประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอื่น ๆ จึงมีปัญหาในด้านการจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อมปัญหาเรื่องความปลอดภัย รวมทั้งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ด้านการท่องเที่ยว การเดินทาง

ต้องสะดวก ปลอดภัย การบริการพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ของเขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นประชากรนอกพื้นที่ ปัญหาคือ การบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดความเหมาะสมกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตลาดกระบัง ให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งพื้นที่เขตลาดกระบัง เป็นพื้นที่กว้าง มีการขยายตัวของที่พักอาศัยมากขึ้น ประชากรที่ใช้พื้นที่สุวรรณภูมิทั้งชาวไทยและต่างประเทศมีจำนวนนับล้านคน และบุคลากรของสนามบินสุวรรณภูมิได้ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ในพื้นที่เขตลาดกระบังจำนวนมาก

เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องแบ่งเขตลาดกระบัง ออกเป็น ๒ เขต ทั้งนี้ ได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริการจัดการงบประมาณ ผังเมือง มาประกอบการพิจารณาด้วย

๓. สำนักงานเขตสายไหม เนื่องจากสำนักงานเขตสายไหมมีจำนวนพื้นที่มาก รวมทั้ง จำนวนประชากรมีมาก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยและมีประชากรแฝงจำนวนมาก ปัญหาที่อยู่อาศัย ชุมชนแออัด จำนวนมากรวมทั้งปัญหาการคมนาคมที่ได้รับการแก้ไขยังไม่ดีพอ พื้นที่ ที่ยังเป็นถนนดิน ไม่มีท่อระบายน้ำ เป็นปัญหาให้เกิดน้ำท่วมขัง เป็นปัญหาในทางสิ่งแวดล้อม น้ำท่วมขังเป็นบ่อเกิดแหล่งยุง และมีน้ำท่วมขัง จำนวนมากน้ำเสีย ปัญหาอัคคีภัย รวมทั้งปัญหาบุกรุกที่สาธารณะ ปัญหาสาธารณสุขและแรงงานต่างถิ่นต่าง ด้าว จึงจำเป็นต้องแบ่งเขตสายไหม ออกเป็น ๒ เขต ทั้งนี้ ได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริการจัดการงบประมาณ ผังเมือง มาประกอบการพิจารณาด้วย

๔. สำนักงานเขตคลองสามวา เนื่องจากสำนักงานเขตคลองสามวา มีจำนวนพื้นที่มาก และ ประชากรจำนวนมาก เป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการขยายตัวของเมือง มีการอพยพประชากรไปอยู่อาศัยในเขต คลองสามวาจำนวนมากรวมทั้งเป็นชุมชนแออัดจำนวนมาก มีประชากรแฝง แรงงานต่างด้าว และยังเป็นพื้นที่ อนุรักษ์อาชีพเกษตรกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มไทยรามัญ คลองสาธารณะในความรับผิดชอบจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรักษาไม่ครอบคลุมทั่วพื้นที่ ทำให้เป็นปัญหาด้านสาธารณสุข ทำให้ประชาชนได้รับความ เดือดร้อนน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน เนื่องจากเป็นบ้านพักอาศัยชั้นเดียว โดยยังเป็นพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา จึงจำเป็นต้องแบ่งเขตคลองสามวา ออกเป็น ๒ เขต ทั้งนี้ ได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริการจัดการงบประมาณ ผังเมืองมาประกอบการพิจารณาด้วย (การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑)

๕. สำนักงานเขตบางขุนเทียน เนื่องจากสำนักงานเขตบางขุนเทียนมีขนาดพื้นที่และจำนวน ประชากรมากและมีแนวโน้มที่จำนวนประชากรจะเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพราะเขตบางขุนเทียนมีแหล่ง อุตสาหกรรมทางทะเล เกษตรการประมง ที่มีแรงงานต่างชาติมาทำงานและพักอาศัย อีกทั้งกรุงเทพมหานคร จะพัฒนาพื้นที่เขตบางขุนเทียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแหล่งอนุรักษ์ป่าชายเลน ซึ่งมีพื้นที่ แนวชายฝั่งทะเลกัดเซาะด้วยกระแสน้ำทะเล ซึ่งปัจจุบันยากต่อการดูแลให้ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องแบ่งเขตบางขุนเทียน ออกเป็น ๒ เขต ทั้งนี้ ได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริการจัดการงบประมาณ ผังเมืองมาประกอบการพิจารณาด้วย

๖. สำนักงานเขตบางเขน เนื่องจากสำนักงานเขตบางเขนมีขนาดพื้นที่และจำนวนประชากร มาก โดยมีการเติบโตของที่อยู่อาศัย สังคมแออัดหนาแน่น การบริการสาธารณะปัจจุบันยังไม่เพียงพอ มีปัญหา น้ำท่วมขังยากแก่การระบายเนื่องจากขาดการพัฒนาด้านสาธารณสุขโรค เพราะปัจจุบันถนนยังเป็นถนนลูกรัง ถนนดิน ไม่มีท่อระบายน้ำ โดยเฉพาะบริเวณแขวงท่าแร้ง รวมทั้งมีคูคลองจำนวน ๓๓ คลองที่ต้องดูแล จึงจำเป็นกระจายงบประมาณให้ครอบคลุมพื้นที่ ดังนั้น จึงต้องแบ่งพื้นที่เขตบางเขนออกเป็น ๒ เขต

๗. สำนักงานเขตหนองจอก เนื่องจากสำนักงานเขตหนองจอกมีพื้นที่ และจำนวน ประชากรมาก ประกอบกับในพื้นที่เขตหนองจอกมีสถาบันการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ๓๗ แห่ง การขยายตัวของชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัยมากขึ้น เป็นพื้นที่อนุรักษ์เกษตรกรรมที่ยังเหลืออยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นคลังอาหารของกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องแบ่งพื้นที่เขต หนองจอกออกเป็น ๒ เขต เพื่อพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว เพื่อรองรับการเติบโตของเมือง

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เนื่องจากปัจจุบันได้มีกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ ไทยแลนด์ ๔.๐ ประกอบบริบทของเมืองในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อให้การพัฒนาได้ทันกับเหตุการณ์ จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบของสำนักงานเขตให้เหมาะสมกับสถานะของสังคม โดยประชาชนทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร โดยการกำหนดรูปแบบดังต่อไปนี้

๑. ลดขนาดองค์กรให้เล็กลงและมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน
๒. มีหน้าที่ในการควบคุม ดูแลภารกิจที่เกี่ยวกับเขต ดำเนินการโดยให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๖ เป็นไปตามกฎหมายปฏิรูปประเทศ ซึ่งเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ โดยงบประมาณของท้องถิ่นเอง
๓. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารทุกรูปแบบ เพื่อต่อยอดระบบการบริหารปัจจุบัน เป็นไปตามนโยบาย Thailand ๔.๐
๔. ลดค่าใช้จ่ายงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ทำให้ลดงบประมาณด้านบุคลากรเบื้องต้น
๕. เพิ่มรายได้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ ให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเองโดยการเพิ่มแหล่งฐานภาษี เช่น เก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย ค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง บุหรี่ และอื่นๆ รวมทั้งกิจการที่กรุงเทพมหานครดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ เนื่องจากตามกฎหมายปฏิรูปประเทศให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเองโดยรัฐจะให้เงินอุดหนุนลดลง
๖. เพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่และบุคลากรในกรุงเทพมหานคร โดยการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางเทคโนโลยี รวมถึงการประเมินผลความรู้ ความสามารถ
๗. ปรับปรุงพัฒนารูปแบบวิธีการบริหารงานของกรุงเทพมหานครให้ สอดคล้องกับสถานะสังคมที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงไป

(นายไพฑูรย์ ชัมภรัตน์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ